

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötötésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

A bankkérdés

A politikai látóhatáron — a mutatkozó háborus felhőkkel eltekintve — az önálló bank nyomult előtérbe és a felcsigázott magyar közvélemény a legszebb reményeket fűzte Kossuth Ferencnek bécsi kihallgatásához. A közös bank szabadalma lejárófélben van s most látják elérkezettnek az időt arra, hogy Magyarország megcsinálja az önálló, független magyar nemzeti bankot. És erre kétségtelen joga is van, mivel a kiegyezési szerződésben erre vonatkozó jogát fenn is tartotta.

Természetes, tehát, hogy amikor csak alkalom nyílott, az ország közvéleménye sürgősen követelte ennek megvalósítását; annál is inkább, mivel a pusztá igéreték helyett kézzel fogható nemzeti vívmányokat is akart már egyszer látni. És konstatálnunk kell, hogy ez a hangulat ma az országban igen erős, ezzel számolni kell a mindenkori kormányoknak. A függetlenségi párt egyhangulag ezt a nézetet vallja és mint a kormánypárt majoritása követeli, hogy a bankra vonatkozó tárgyalások mielőbb meginduljanak. A bank bizottság Holló Lajos elaborátuma alapján csaknem egyhangulag állapította meg ennek szükségességét.

Megemlékeztünk annak idején arról, hogy ezt a kérdést az ország pénzügyi kapacitásai alaposan megvitatták és a sok vélemény közül az az álláspont jegecesedett ki, hogy az önálló bankot meg lehet csinálni minden nagyobb rázkódás nélkül s hogy arra epp most a bank szabadalmának lejártakor lesz a legalkalmasabb idő.

A türelmetlenség mind hangosabban nyilvánul a sajtóban és mindenki láthatja, hogy meddő igéretekkel nem lehet lecsillapítani. Justh Gyula utazásának a célja is az volt, ami most Kossuth Ferencé, informálni az uralkodót az ország hangulatáról. És miután a bank-bizottság véleménye is nyilvánosságra került, rövid idő alatt most már el fog dőlni: széna-e vagy szalma!

Az ország kormányzását vezető pártok, különösen a függetlenségi párt eilen most ez alatt a jelszó alatt folyik az agitálás és pedig leginkább azon az oldalon, amely részről mindig a leghevesebben elleneztek az önálló bankot, tulzott veszélyekkel rémitgetvén az ország közgazdasági állapotát illetőleg. Most persze, amíg egyrészt felkinálják magukat Bécsnek, addig ideleln fekete híreket terjesztenek a függetlenségi pártról.

Kossuth Ferenc nem nyilatkozott ugyan az audiencia eredményéről, de megnyugtató kijelentéseket tett. Mi nem is csodáljuk, hogy a bankkérdés körül ily nagy utazások folynak és bizonyos, hogy még tovább is fognak folyni. A régi konzervatív jeget nagyon nehéz áttörni a korszerű haladás éltető napsugarának, de, hogy sikerülni fog előbb vagy utóbb, abban még csak kételkednünk sem lehet.

Kétségkívül nehéz a függetlenségi párt helyzete és csak örülni tudunk, hogy annak vezetése oly higgadt politikuskok kezében van, mint Kossuth Ferenc és a párt többi elnökei, akiknek jelleme, elvhűsége mindnyájunknak garancia.

Kossuth Ferenc világosan és határozottan több ízben körvonalozta álláspontját. Ő az önálló kartellbankot tartja megvalósíthatónak s azon fáradozik, hogy e részben meginduljanak a tárgyalások.

Az önálló kartellbank alapelve az, hogy a magyar bank egyezseregre lép az osztrák bankkal oly formán, hogy a disparitás megakadályozása céljából kölcsönösen biztosítják a két állam között a szabad forgalmat. A magyar közvélemény megnyugvással fogja fogadni ezt a megoldást is, mert hiszen, ha egyszer az önálló bank és a szabad rendelkezési jog megvan, a további fejlődés önmagától fog megindulni, mint egy életműködési folyamat.

Sok és nehéz akadály áll még ennek is az útjában és bizonyára nem könnyű a helyzetük azoknak, kiket egy oldalról az ország közvéleménye sarkal, másfelől merev, rideg konzervatívizmussal kell szembeszállnia. És így nekünk nem lehet, nem szabad a kifejlődést erőszakkal és fenyegetésekkel siettetnünk, mivel a közmondás szerint dobbal verebet fogni nem lehet. Komolyan, szilárd meggyőződéssel támogassuk a párt vezetőit munkájukban, mert ha látni fogja mindenki, hogy az egész ország egyértelmű kitartással sorakozik a vezető férfiak háta mögött, akkor azok szavának sulya kétszeresen fog számítani a döntés mérlegének serpenyőjén s akkor ők is bizalommal, kitartással vehetik fel az ellenfelel való harcot és akkor legtöbb reményünk lehet a diadalra.

A földbirtok jövedelmének fokozata.

Egyik kiváló közgazdasági írónk, Ereky Károly, a M—g. hasábjain egy nagyon tanuságos közleményben elénk tárja, mennyire lehet és kell fokoznunk nagybirtokaink

jövedelmét, részint, hogy lépést tartsunk a művelt nyugattal, részint, hogy kisbirtokosainknak jó példával szolgáljunk. Hatvan év előtt — ugymond — Magyarország volt a világ legelső mezőgazdasági állama. A magyar termőföld még szeszélyes időjárásu esztendőben is többet termelt, mint a német, francia és angol föld jó esztendőben. A magyar buza világhírű volt. A tokaji bor fogalomná vált. Állattenyésztésünk pedig mintaképe volt az egész világnak. Egyszerre azután megfordult a kocka. A gazdálkodás tudomány lett. A természettudomány kimutatta, hogy a rossz földet jóvá lehet tenni és hogy a növényeket ki lehet tenyészteni, akár csak az állatokat és azóta a magyar buza nem világhírű többé és azóta Magyarország mezőgazdasága visszamaradt Nyugat-Európa földművelése mögött. S mindennek az az egyoldalú agrárpolitika az oka, amely a nagybirtokot halálra íveli s kizárólag a parcellázásban, meg a parasztüzemekben keresi a mezőgazdaság üdvét. Pedig példát vehetnénk Nyugat-Európától, ahol meg merik vallani, hogy igenis szűkség van a nagybirtokokra, mert első sorban a nagy uradalmak hivatottak arra, hogy a mezőgazdaságot tökéletesítsék.

Németország példájára hivatkozom. Mikor Németországban megindult a nagy ipari fejlődés, a földbirtokos-osztály és a parasztnép nyomorban sanyiódott. A mezőgazdasági tespedes a mult század nyolcvanas éveig tartott, amikor a német államférfiak hozzáfogtak a nagybirtok-politikához és a német nagybirtokost ravezették a modern gazdálkodás ösvényére. Ettől az időtől kezdve Németország Európa elsőrangú mezőgazdasági állama lett és ma a német nagybirtokos és a német parasztságja egyformán jómodu, mondhatnánk gazdag.

Németországi tanulmányutam alatt bámulatos példáit láttam annak, hogy mit tesz az: esszel gazdálkodni. A nagy uradalmak hódankintu tiszta jövedelme sokszorosán meghaladja a magyar uradalmak jövedelmét. Harminc esztendeje a porosz földbirtokosoknak még 10 millió hektár terméketlen földjűt volt, ma csak egy millió hektár van. Még a futóhomokból is termőtalaajt csináltak. A fekete ugar jóformán megszünt. A műtrágyahasználat saletromban ötvenezer tonnaról ötszázezer tonnára, kálisóban pedig semmiből két és fél millió tonnára szaporodott. A nyolcvanas években 25,000 gépies lóerő állt a német mezőgazdaság szolgálatában, ma 300,000 lóerő. A fejlődésben résztvettek az állami birtokok is. A porosz állam birtokainak évi bére közepátlagos 10 márkáról 50-re növekedett. A magán uradalmak tiszta jövedelme legtöbb helyen megtizzereződött, minek megfelelően aztán a termőföld átlag-ára 300 márkáról 2—3000 márkára emelkedett.

A német nagybirtokok magukkal ra-

gadták az apró birtokokat is. A modern, nagy üzemektől eltanulta a parasztság is, hogy hogyan kell gazdálkodni és azóta a német ipar is óriási lendületet nyert, mert alig volt képes annyit termelni, mint amennyit a jómodu földművesnép fogyasztott s míg az exportra támaszkodva csigalépésekben fejlődött, azóta, hogy a német nagybirtokok modernizálódtak, a meszeszerű hétföldes csizmában rohan előre. Néhány statisztikai adat fényt vet Németország közgazdasági fejlődésére és nagybirtok-politikájára. Az alább következő táblázat mutatja, hogy Németországban 1883 óta, tehát azóta, hogy a nagybirtokok észszerű kihasználása megkezdődött, mennyire növekedett meg a haszonállat-állomány darabszámban és a növénytermés 10,000 kgos vasuti kocsihoz mérve.

	1883-ban	1900-ban
Szarvasmarha	15.786,764	18.939.692
Ló	3.522,545	4.195.361
Sertés	9.206.195	16.807,014
Kecske	2.640.994	3.266,997
Buza	283,461	430,751
Rozs	495,252	855.065
Árpa	214,261	300,218
Zab	422.811	709,193
Burgonya	1.946,624	4.058,531

Mialatt a mezőgazdaság, de különösen nagybirtokok ezt az óriási termés-növekedést létrehozták, a német nép jóléte oly magasra emelkedett, hogy 1883-tól 1900-ig a német nép fejenként és évenként való pamutfogyasztása 0,5 kgról 6 kgra, vasfogyasztása 30 kgról 200 kgra és husfogyasztása 20-ról 50 kgra szökött fel. Ugyanez alatt az idő alatt oly rohamosan építkezett a német nép, hogy építőmunkásainak a száma kerek egy millióval szaporodott meg. S ha az adó nagysága is mérheti a nép jólétét, akkor azt is megemlítem, hogy Poroszországban az állami adók 500 millióról 2000 millió márkára emelkedtek.

Németország eme óriási mezőgazdasága

azóta történt, mióta legnagyobb nemzeti vagyona, a termőföld is beállott a kapitalisztikus termelő-rendszerbe. A nyolcvanas évekig, amíg a német termőföld kihasználása extenzív volt, a német ipar is csak csigalépésekben haladt. Amíg a német ipar a külföldi piacokra támaszkodott, amíg a koldus német paraszti fekete kenyérből élt, viskóban lakott és ruha helyett rongyokba burkolódzott, addig a német ipar ólomlábon járt és a német társadalom adósságból élt. A nyolcvanas évek meghozták a fordulatot. A német mezőgazdaság azóta megháromszorozta jövedelmét. Munkát adott az iparnak. És a német nemzeti vagyon harmonikusan növekszik. A hatvan milliányi nép jóléte föltartóztathatatlanul emelkedik. A német birodalom pedig a világ egyik leghatalmasabb állama lett.

Mind ezt elérhetjük Magyarországon is. Ha azok a magyar nagybirtokosok, akiknek ezer és ezer hold termőföldjük van, nemcsak szóval hirdetik a hazaszeretetet, hanem tettekkel is és uradalmakat a modern kor követelményeinek megfelelően kezelik, akkor első sorban tiszta jövedelmük fog óriási módon megnövekedni, másodsorban pedig főleg hazánkat abból a nyomászó állapotról, amelyben ma szenved, a jobblét magasabb fokára.

A mi mindenkire fontos.

Folytatás.

Nagyon érdekes bepillantást tenni az egyesületi tagok névsorába, a hetvenezer név közé s látni, mi mindenféle foglalkozás van ott képviselve. Van közöttük molnár, cukrász, órász, szabó, kovács, cipész, köntyves, könyvkötő, puskaműves, kárpitós, földműves, rendőr, borbély, ószeres, betűszedő, gépész, szatócs, kertész, vasuti fékező, vasuti máhász, loápoló, lapkihordó, mozdonyvezető, kucsóber, közsőrűs, varrónő, gépirónő, nevelőnő, mosónő, szülész, gyümölcsárú, hajóács, kéményseprő, vasasztergályos, ifodaszolga, fuvaros, iparossegéd, bányász, gyári munkás, kocsi, harangozó, vincellér,

Estére a szorongásig megtelik a kocsmáivója honvéddel meg a fiatalással. Sűrűn bujdosik a pohár, erősen kínálja mindenki legény a honvédet: „Az enyémből igyál testvér, az enyémből!” Majd felharsan a nóta:

— Gyere pajtás katonának . . .

Olyk legény elkéri a honvéd csákóját és legényen félrekapva, mélyen a jobb szemére huzva, a fejére teszi.

— Micsoda boldogság! A büszkeség majd szétveti a mellét. Nincs nép a világon, aki ezt utána tudja csinálni a magyarnak: ismeretlen érzés ez a nemes büszkeség az idegen előtt. Legalább is olyan a különbség, mint egy remek telivér paripa tüzes tartása, meg egy idomtalan, nagytestű meklenburgi igásló nehézkés cammogása között.

Ott van a többivel Patai Józsi is, a nyomorék legény. Sohasem megy a fiatalág közé, fájdalmat okoz mélyen érző lelkének azok gunyolódása. Most azonban ő is eljött és bujva huzodik meg az ivó egyik zugában. Vékony, sápadt arcán két piros folt, szeméi a belső tüztől szinte égnek; vézna testét hol forróság, hol hideg önti el, mintha láz gyötörné, fogai hallhatóan vacognak. A mostoha természet adta púp legörnyeszi, ugy érzi most, mintha egy hegy nehezednék a hátára; de még inkább mintha fájó lelkét nyomná egyon.

Egy izmos legény fején csákoval fura-

kapus, utcaseprő, szerelő, szakácsné, utkaparó, pincér, bolti szolga, stb. stb. Ime, képe egy ország népének! Sainte megható kép: a szegények ezek, a milliók, akik fáradság a kenyeret és hajlékot kívánnak akkorra, ha majd el lesznek már fáradság munkában, küzdésben, nélkülözésben, amikor már nem fogja kezük birni többé a kalapácsot, a csákányt . . .

Akiknek van nyugdíj-jogosultságuk akár az államnál, akár valamely más testület kebelében, ezek szintén igen helyesen cselekszenek, ha belépnek az itt ismertetett nyugdíj-egyesületbe. Mert szeretném látni azt a penzióst, ha mindjárt pár ezer korona is a nyugdíja, aki azt mondhatná magáról, hogy neki egészen egyre megy, ha a nyugdíja havonként 20—30 forinttal több vagy kevesebb.

Van azután ezen munkás-egyesületnek egy ilyen jó tulajdonsága s ez abban áll, hogy nemcsak szoros értelemben vett munkások lehetnek tagjai, hanem az alapszabályok szerint tagja lehet annak minden rendszeres foglalkozással bíró egyén, férfi vagy nő, öreg vagy fiatal, szegény ember vagy ur ember egyaránt. Hiszen valójában nem mindnyájan munkások vagyunk-e? És tényleg találkozunk is az egyesületi tagok között lelkészek, tanítók, orvosok, bírók, ügyvédek, katonatisztek, vasutasok stb. neveivel.

Következnek tehát azok, akik kedvező vagyoni állással bírnak, mondjuk: akik gazdagok, igen gazdagok. Ezek részéről is van értelme a munkások rokkant- és nyugdíj-egyesületébe való belépésnek? Szerintünk ezeknek is be kell oda lépniük. Először már csak azért is, mert ők könnyebben fizethetik azt a pár fillért mint mások. De szükségese van-e egy szitát uralma az embernek a heti 16 koronára? Erre nézve azt mondom, hogy előre nem lehet tudni soha semmit. Nem lehet tudni, hogy kit mi érhet meg valaha s a halandónak elbiznias magát nem szabad sohasem. Tudok nem egy olyan embert, aki fényes viszonyok között élt s elete alkonyán mégis oda jutott, hogy igen jó volna neki hetenkint 8 forint, melyre biztosan számíthat s még nem is alacsonyán kapja. — De ha valaki bizik is a vagyonában, akkor is inditva érezheti magát a belépésre — jótékonyági szempontból. Azért tudniillik, hogy támogassa apró befizetéseivel azt az intézményt, mely annyi szegény embert oltalmaz meg a munkakeptelensége esetére

T Á R C A.

A nyomorék.

Írta: Kántor István, tanító.

— Kossuth Lajos azt üzenté

Felharsan a dal lelkesen a magyar honvéd ajkán. A falu népe félbehagyva munkáját, rohan az utcára. Most vonul be a faluba egy kisded honvédcsoport. A lelkesedés rózsás pirja ég az arcukon, zug az éljen, mindenki keblére szeretné ölelni az egész csapatot. Hogy dobog a szív az ereken rohanó, lángoló vértől! Aki ilyen lelkesedést átélt, az már megízlelte a mennyei boldogságot; ott sem lehet a léleknek nagyobb az öröme.

Az ifju valami rejtelmes érzéstől dagadó mellel áll, izmai szinte feszülnek. Érzi, tudja, hogy holnap már ő is honvéd.

Az öregek csak úgy kapkodják: „Hozzám fiuk, hozzám, ünnep lesz a háznál a ti megjelenésetek!”

És a szemérmes hajadon milyen reszkető pironkodással fogadja a harsant: „Isten hozta nálunk.” Háromszor is törli a székét, melyre a kedves vendég leült az asztalfőhöz, kipihenni az ut fáradalmait. Aztán kisiet, hogy összeszedje a kamrában található legjobb enivalókat, beviszi és ugyancsak kínálgatja velük a vendéget.

Igy volt az mindenütt, ahol a honvéd megjelent: öröm és lelkesedés a nyomában.

kodik a tömegben keresztül és véletlenül megpillantja a nyomorékokat.

— Te is itt vagy Józsi? Csajj fel pajtás katonának! — szól hozzá inceskedve és fejébe nyomja a honvédcsakót.

Micsoda varázsa van ennek a fővegnek! Annak érintésétől egy pillanatra a nyomorék lelkét is az a mámoros érzés, a nemes büszkeség hevíti, de csak egy pillanatra, mert a felharsanó kacagás a valóra ébreszt. Iszonyu az a fájdalom, mely egész belsejét átjárja. Nem hall, rem lát már semmit, tántorogva megy ki az utat nyitó kacagók között, mintha vesszőt futna.

Haza vánszorog. Édesanyja, csodálkozva fia elmaradásán, enyelegve szól a belépőhöz:

— Ugyan fiam hol voltál oly soká?

Csak nem akarsz te is felcsapni honvédeknek?

Ha lehet még nagyobb fájdalma lelkének, ugy ez az enyelgő anyai kérdés még fájdalmasabb sebet üt a lelkén. Istenem, gondolja, neki mindenki, még édes szülője is csak fájdalmat okoz. Lefekszik. De az elgyőört lélek a beteg testet nyugodni nem engedi: egész éjjel hánykolódik fekhelyén. Reggel felé egy megkönnyebbült sóhaj tör fel gyöngé természetből és lázas álomba merül.

Néhány nap múlva elvonul a honvédcsoport, számban erősen megnövekedve. Vele megy minden épkézlabu legény, akit meg nagyon marasztanak, inkább szűkik. Csak

a nyomortól. Mindenesetre innen van, hogy ezen munkás-egylet tagjainak névsorában nem egy curiai bírót, orsz. képviselőt, egyetemi tanárt, gyárost, miniszteri tanácsost, főispant, nagybirtokost stb. is találunk.

Sőt mi ezuttal sorainkkal kiváltképpen éppen az értelmiségi osztály tagjaihoz fordulunk, kérve őket, hogy ha nem saját érdekükből, hát legalább jótékonyági szempontoktól vezéreltetve támogassák belépésük által ezen áldásos tevékenységű egyletet, sőt legjobb, ha beiratják feleségeiket és családtagjaikat.

Azt lehet mondani, hogy semmi értelme sincs, ha valaki nem tagja ennek az egyletnek.

Ha Magyarországon minden ember belépne abba az egyesületbe, akkor igazán hatalmas és virágzó volna az a nyugdíj-egylet s mily óriás arányokban teljesíthetné akkor magasabb feladatát: az embereknek tökéletes megoltalmazását a nyomortól és nélkülözésektől!

Krasznay Zsigmond

Különfelek.

— **Március 15.** Ez évben is nagy pompával készül városunk polgársága megünnepelni a márciusi szent napot. E célból a város polgársága által kiküldött 48-as bizottság megalakult, és folyó hó 2-án tartott ülésén mely sajnálattal vette tudomásul, hogy volt elnöke *Köveskúty Jenő*, tanítóképző-intézeti igazgató betegsége miatt az ünnepség rendezésének vezetését el nem vállalhatja. Helyébe elnökévé egyhangulag és lekésedéssel a függetlenségi eszmék kipróbált lelkes bajnokát *Bándy Endre* ág. ev. lelkész választotta, jegyzővé a már évek hosszú során e teren működő *Bányai Ferenc* tanítót választotta. A szűkebb körű rendező bizottság tagjai elölkön és jegyzőn kívül az ifjuság lelkes vezetőjevel *Novotny Ernő*vel. Az ünnep programjának megalapításánál a bizottság a mutat tartotta szem előtt, főbb kereteiben azonos az ünnepség programja a múlt évek programjával. Az ünnepség első részének színhelye a Kossuth Lajos-tér, ahol *Bándy Endre* tartja ünnepi beszédét, a másik résznek pedig a honvédsir, amelyre *Kottek Ferenc* fogja lehelyezni a kegyelet koszorúját, amit Léva város hölgyei visznek ki a menet élén a 48-as lobogó alatt.

nem maradhat otthon a falu gúnyjára. Hiszen ujjal mutogatnának rá az öregek, a leányok meg síkngva futnának előle, ha közelíteni merészelne hozzájuk.

Az elvonulást követő napon eltűnt Patai Józsi, a nyomorék legény is. Kikísérte a honvédek és estére megjön, gondolja anyja, hogy magát megnyugtassa. De biz az nem jött; nyoma veszett annak, nem látta senki.

* * *

Az északi hadtestet mint árnyék követi messziről egy elrongyolt pupos nyomorék. Szánalom ránézni. Olyan sovány és kiaszott a teste, hogy szinte zörögnek csontjai. Az utjába eső faluban napjában legfelsőbb egy házban koldul és ha adnak neki egy darab kenyeret, annak rágódva, tovább folytatja utját. A koldustársasnya ott lóg ugyan az oldalán, de mindig üresen. Ha a sereg pihenőt tart, a koldus nagy távolságra elkerüli és ő is megvonja magát valamelyik utszéli árokban, vagy ha az idő mostohasága ezt nem engedi, valamelyik környületes szívű ember istállójában üt tanyát. Neha meg a sereg elébe kerül, ha annak pihenője hosszabb ideig tart. Vajjon nem kém ez a koldus, aki szánalmas külsejével gyanútlanul kóborol és ügyesen kémleli a sereg mozdulatait?

Most is több napi pihenőt tart a magyar sereg, hogy ujult erővel nyomuljon

— **A Lévai takarékpénztár** részvénytársulat február hó 28-án tartotta a részvényesek nagy számban megjelent részvéte mellett évi közgyűlést. — Az igazgatóság jelentéséből kitűnik, hogy a részvénytársulat vagyona — az idén befejezett részvénytőke felemelése folytán — nagyarányokban növekedett. — Tőkéinek állománya az ideai hozzájárulással 894,609 korona, melyből 500,000 korona részvénytőkében, 268,669 korona tartaléktőkében, 20,000 korona veszteség tőkében, 10,000 érték biztosítási alapon, 59,210 korona nyugdíjtőkében és 36,730 korona átviteli számlatételben van elkönyvelve. Évi nyeresége a múlt évről áthozott 25,571 koronával együtt 103,270 korona volt, melyből 50,000 koronát ad részvényosztalékra, vagyis 1000 drb. részvényre egyenként 50 koronát. A nyeresemény 10%-ával növeli tartaléktőkéjét és 5%-ot, tehát közel 4000 koronát, ad jótékony célokra. A Lévai takarékpénztár ama kiváló intézetek sorába tartozik, melyek évi nyereségeikből tekintélyes részt juttatnak a közös jótékony céljainak támogatására. Ezen intézet fennállása óta 144,556 koronát fordított e célra; az idén a többek között 1000 koronás alapítványt tesz egy „Léván létesítendő felekezet nélküli Tanítók Házára”, 500 koronát bocsajt Léva város közönségének rendelkezésére, egy utca kiszélesítésének céljaira, 500 koronát a garamenti érdekeltség támogatására, 200 koronát a megyei kórháznak Léván, a lévai polgári leányiskolának 200 koronát, ugyancsak 200 koronát a Lévai Sport-egyletnek, továbbá 100—100 koronát az olaszországi földrendés áldozatainak, a lekéri izr. hitközségnek tempium építésre, a lévai főgimn. segélyegyletnek, a lévai ref. egyháznak iskolai célokra, a lévai ág. ev. egyháznak szintén iskolai célokra, végül 50—50 koronát ad a lévai tanítóképző-intézet segélyegyletnek, a lévai izr. nőegyletnek, a lévai kath. legényegyletnek, a lévai Bathesda betegsegélyegyletnek és mindezenek felül még 1284 koronát juttat Léván és a vármegye területén egyebek segélyezésére, gyamolítására. — Vajha ezen nemes példát követnék többi pénzintézeteink is!

— **Az árvíz** kicsinyített kiadásban gyönyörködteti Léva város lakosait is. A hirtelen hóolvadás következtében egész várostérz került víz alá. A *Zsigó* mellett levő hazák, a *Barsi-utca* usznak. Hiszen nagyobb

veszedelem nincs; de kellemetlen ez az évről-évre beköszöntő fenyegetés. Ugy tudjuk, a Szikince szabályozásával megszűnik ez a látványosság. Hát sürgetjük, kérjük, követeljük a munkálatok megkezdését! Sajátosság, hogy minden életre való ügyünk a minisztériumokban stagnál. Elhatároztuk a törvényszéknek és a székhelynek Lévára való áthelyezését, adunk ingyen telket az áll. tanítóképző új épületének, elhatároztuk a városi színháznak és szállónak építését, folyamatba tettük a Szikince és Podluzsánka szabályozását: mégsem történik semmi. Minden ügyünk megakadt a miniszteri iumban.

— **Alapítvány a lévai Tanítók Háza javára.** A Lévai Takarékpénztár rt. febr. hó 28-án tartott évi rendes közgyűléséből a Léván felállítandó Tanítók Háza javára 1000 (ezer) koronás alapítványt tett. A nagylelkű alapítványt Holló Sándor takarékpénztári igazg. elnökhöz intézett meleg hangú iratban köszönte meg Köveskúty Jenő áll. tkp. igazgató, mint a T. H. helyi bizottságának elnöke.

— **A multra eső tanítói államsegélyek.** A vall. és közokt. miniszter urnak f. évi 10436. sz. rendelete szerint fizetésekiegészítő és korpótlek államsegélyek 1908. illetőleg 1907. évre visszamenőleg csakis azon kérvények alapján lesznek engedélyezhetők, amelyek teljesen és hiány nélkül felszerelve a közig. bizottság útján legkésőbb f. évi március 15-ikéig terjesztettek a vall. közokt. miniszter urhoz.

— **Gyászhir.** Fiala, törekvő munkás élet korai elhunytáról vesszük a szomorú hírt, aki előtt az életnek legszebb része nyitva állott; de a sírok kertésze időnek előtte eljött érte a kívágtja az élet kertjéből szüleinek, testvéreinek mély bánatára s nekünk, akik ismertük őt, nagy szomorúságunkra. *Pély József* a budapesti keresk. váltó törvényszék jegyzője, *Pély István* lévai polgártársunk fia, a 33 éves korában, hosszúságos szenvedés után Léván elhunyt. A boldogult egy súlyosabb operáción esett keresztül, de mivel szervezetét a tuberkulózis is megtámadta, s nem tudta baját kiheverni, haza jött a szállói házhoz; de a legundorabb ápolás dacára is hó 2-án elhunyt. A lévai jogásztársak szép koszorút helyeztek a korán elhunyt pályatárs ravatalára, akit hó 4-én temettek nagy közönség részvétel mellett. Családja kedves ifju halottja elhunytát a következő gyász-

előre kitűzött célja felé. Mély nyugalom mindenfelé, mintha kihalt volna a vidék. Az ellenséges érzelmi nép mogorván buzsa meg magát apró falvaiba; különben nagy alázatosságot mutat. Viselkedése olyan, mint a sunyi ebé: hátulról orozva harapna, ha tehetné. Alig várja a honvéd, hogy mihamarabb elkerüljön innét és örömmel hallja a kiadott parancsot: „Holnap hajnalban indulunk.” Egy hegyzoroson kell holnap átvonulniok. A kiküldött őrség semmi gyanust nem talál, tehát az ut szabad, nyugodtan indulhat tovább a sereg.

Korán beáll a hűvös őszi est és nagy őrtüzek mellett csapatosan hevernek még a honvédek. Az esthomályban futva közeledik a táborhoz egy rongyos koldus. A kiállított őrszem rákiált a rohanó alakra, de az se hall, se lát, csak fut, ahogy nyomorult vézna lábaitól kitelik. Puff! . . . hallik egy puskalövés és a rohanó alak földre bukik.

A lövésre az egész tábor megmozdul, néhány pillanat alatt fegyverben áll az egész sereg. Elvágat egy huszártiszt néhány huszárral a lövés irányába, nyomukban egy szakassz honvéd rohan szuronytszegezve. Feleutjukban azonban megállítja őket két honvéd, kik egy vérző kol ust cipelnek.

— **Hadaagy ur,** — jelenti az egyik — ez a koldus futott a tábor felé, tehát az őrelötte. Azt mondja a koldus, hogy nagyon

fontos jelentésnivalója van és a parancsnok ur elé kívánczik.

Az egyik huszár elé nyeregbe emelik a koldust.

— **Tiszt ur,** az Istenre kérem, siessenek — szól az elhaló hangon.

A parancsnok sátra előtt egy markos honvéd veszi ölbe a koldust és amint a kivilágított sátorban rátekin, majdnem elejti őt csodálkozásában.

— **Hisz ez a Patai Józsi,** a mi falunkbeli nyomorék! — kiált fel a honvéd.

A koldus azonban már a végét járja. Midőn a honvéd leteszi őt a parancsnok elé a földre, mozdulatlanul terül el. Az élesítésre egy percre még feleszmél. Ajkai mozognak és kínos erőlködéssel küzdöklik, míg suttogó hangja hallható lesz a halotti csendben.

— **A hegyen . . . van . . . a német . . . a szorosba . . . te . . . menjetek . . . mert . . .** Egyet hördül a melle még és kiszivedett.

Az a honvéd pedig, aki a koldust az imént felismerte, letérdel melléje, a halott fejére teszi honvédcsapkáját és megindultan mondja neki:

— **Bocsáss meg Józsi,** hogy kicsufoltalak, mégis igazi honvéd vagy te.

jelentésben tudatta: Alulírottak mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a maguk és az összes rokonság nevében a szeretett gyermek, legjobb testvér és rokon **Pély József**, kecsák-váltó törvényesék jegyzője, f. é. március hó 2-án hajnali 2 óraker élete 33. ik évében történt elhunytát. Az Istenben boldogult drága halott hült tetemei f. hó 4-én d. u. 3 óraker a szülői házból fognak a lévai r. kath. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-mise-áldozat pedig f. hó 6-án reggel 7 óraker fog a lévai plebánia-templomban a Mindenhatóknak bemutatni. Léva, 1909. március hó 2-án. Aldás és béke hamvaira! Dr. Pély Géza, Pély Mária, Pély Vilma, férjezett Bakos Istvánné testvérei. Dr. Pély Gézáné szül. Braun Valéria sógornő. Pély István és neje, Szepessy Borbála szülők. Özv. Szepessy Józsefné nagyanya. Szepessy János, Szepessy Imre és neje Bucsek Mária, Hangyásy József, Özv. Dombay Lajosné, Hangyásy Józsefné nagybátyjai és nagynénék. Dombay Nárcis, unokabátyja, ifj. Szepessy Imre, unokáccse.

— **A lévai kaszinó**nak f. hó 13-án megtartandó estélyéről mult számunkban, mint kabareestéről emlékeztünk meg, kézséggel adunk helyet a rektifikációnak, mely szerint az sem nevében, sem jellegében *nem kabaré*. A próbák napok óta a legnagyobb buzgalommal s a legjobb kedvvel folynak, ugy, hogy a legszebb várokozással nézhetünk a lévai kaszinó *másoros estélye* elé. Belépő-díj nincs. Ruhatári jegy személyenkint 2 korona. *Vendégeket a kaszinó szívesen lát.*

— **Jubileum.** *Sárhegyi* Lajos, esztergom-főgyézházmegyei áldozópap, szentszéki tanácsos és a szakócai kir. kath. gimnázium hittanára, f. hó 18-án ünnepelte a tanügy terén való működésének 30 éves évfordulóját, mely alkalommal Ö Eminenciája a következő sürgőnyt intézte hozzá: „Jubileuma alkalmából Isten gazdag áldását kérem további működésére. *Vasary* Kólos bibornok-érsek.” A jubilans édes testvére Léva város kiváló tanítójának, *Sárhegyi* Jánosnak. Szorgalmával, buzgó hitoktatásaival s különösen a szegénysorsu tanulók felkarolásával sok derék polgárt nevelt a magyar hazának.

— **Gyilkosság és öngyilkosság.** Bából jelentik lapunknak: *Fasának* Antal uradalmi erdővéd Zsuzsi nevű 17 éves leánya sztrihinnel megmérgezte 4 éves kis hugát, azután önmagát. Ő pár perc alatt nagy kínok közt kiszívanvedett, kis huga sokáig kiülődött, mire dr. Kolpaszky Dániel járási orvos megjelent, már csak a beállott halált konstatalhatta. A sztrihinnt róka mérgezésre alispáni engedéllyel szerezte be a lévai uradalom erdőmeistere. Az erdővéd zár alatt tartotta, a lány mégis hozzá jutott valamikép. *Fasának* Zsuzsi nagyon szerette kis hugát, azért vitte magával a halálba. A 17 éves fejlett leány ritka szépség volt, s mint hirlük szerelmi bánat az öngyilkosság oka.

— **Batyubál a Tanítók Háza javára.** A szép célt szolgáló mulatságot Alszósecsén tartották meg farsang utolsó vasárnapján az ev. ref. iskola helyiségeiben. A figyelmes rendezőség s a háziasszonyi tisztet ellátó szép hölgyek mindent elkövettek, hogy vendégeik magukat jól érezzék. Tartott is a tánc kivilágos-kivirradig. Kár, hogy a meghívottak közül sokan elmaradtak s így a Tanítók Háza javára csak kisebb összeg jutott. Másrok többen leszünk!

— **Eljegyzés.** *Müller* Arpád kispesti kereskedő eljegyezte *Grünfeld* Irénkét, Grünfeld Adolf lévai izr. kántor kedves leányát.

— **Az idei fősorozás** vármegyénkben folyó évi március hó 12-én veszi kezdetét a következő beosztás szerint: Léva városa részére március 12-én, polgári elnök Mailáth István alispán, orvos Dr. Medveczky Károly, hadkötelesek száma 133, Léván a járás részére március 13—17-ig, polgári elnök Huberth Vilmos tb. vármegyei főügyész, orvos Dr. Karafiáth Máriausz, hadkötelesek száma 724; Ujbányán március 18-án, polgári elnök Dr. Babach Béla tb. vármegyei főügyész, orvos Dr. Horváth József, hadkötelesek száma 93; Garamszentkeresztben

március 19—24-ig, polgári elnök Dombay Vilmos földbirtokos, orvos Dr. Gasparetz Béla, hadkötelesek száma 1106; végül Körműcbányán március 25. és 26-án, polgári elnök Schindler József tb. vármegyei főügyész, orvos Dr. Langfelder Adolf, hadkötelesek száma 64. Ezen sorozások után pedig következni fognak Oszlány, Ar-Maróth és Verobély járások, melyek napjai ezután állapittatnak meg.

— **Haláleset.** *Borcsányi* Győzőnek, köztisztviselőnek örvendő polgártársunknak, a hűséges feleségét ragadta el a halál. Az egykor hatalmas, szép nő részint szélhűdés, részint zúzóadások következtében testileg egészen tönkrement. A halál őt sok szenvedéstől váltotta meg; de családját mely gyászba döntötte. A gyászjelentés: Alulírottak fájdalommal tudatjuk az összes rokonság nevében is, a legjobb feleség, édes anya, nagyanya, jó testvér és szerető rokonnak *Borcsányi* Viktorné, szül. Vácsi Mária asszonynek, 1909. február hó 28. án este 9 óraker hosszas szenvedés után, élete 63., boldog házasságának 42. évében történt gyászosa elhunytát. A megboldogult hült tetemei március hó 2-án délután 3 óraker fognak megáldatni s a lévai ref. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Léva, 1909. március hó 1. Adott legyen emléke! *Borcsányi* Viktor férje. Tonhaiser József, Tonhaiser Aranka, Tonhaiser Laci, Szenezsy Margit, Szenezsy Gyula, Szenezsy Mariska, Turay Lacika unokái. Özv. Tonhaiser Józsefné szül. *Borcsányi* Vilma, Szenezsy Kalmánné szül. *Borcsányi* Eszter, *Borcsányi* Béla, *Borcsányi* Gyula, Turay Lászlóné szül. *Borcsányi* Mária, gyermekei. Szenezsy Kálmán, Turay László, vejei. *Borcsányi* Báláné, szül. Csorba Iona, menyje. Konkoly Józsefné, szül. Vácsi Teréz, Buday Máténé, szül. Vácsi Jozefin, testvérei.

— **Egyházi előléptetés.** *Bakos* János érsekvadkerti esperes-plebánot, id. *Bakos* János lévai iparos polgártársunk fiát a király a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére az esztergomi főkapitán tb. kanonokjává nevezte ki. Február 25-én volt az installációja Esztergomban.

— **Kinevezés.** A király *Kovács* Sándor aranyosmaróti kir. pénzügyigazgatót jelenlegi állomás helyén való meghagyás mellett a VI. fiz. osztályba sorozott pénzügyigazgatóvá nevezte ki.

— **Lévai sakkör.** Városunk fiatal sakkjáték kedvelői sakk-kört alakítottak, melynek tagjai között néhány gyakorlottabb sakkozó is van. Eddig tagokul jelentkeztek a következők: Adler Emil, Barsi Mihály, Berger Lipót, Cibulka Rezső, Deák Adolf, Fodor Lipót, Frommer Imre, Hirschler Samu, Horatsik János, Jánoss Jenő, Kalmár Ernő, Kertész Lajos, Klein Armin, Köves Samu, Lázár Emil, Madarász Ödön, Neier Kálmán, dr. Pártos Vilmos, Radó Lipót, Rappeport Manó, dr. Reich Izsó, Róth Ignác, Sós Simon, Vajda Jenő, Weisz Ignác, dr. Weisz Lipót. Bizonyára városunk jó hírű sakkozói is örömmel veszik ezen csoportosulást.

Közönség köréből.
Köszönetnyilvánítás.

A mult hó 13-iki tanítóképző-intézeti jótékonycélú mulatságon felülfizettek: Holló S. 10 K.-t, Báthy L. 8 K.-t, Csérhelyi S., Dr. Weitzsel K. 5—5 K.-t, Bódogh L., Deák M., Engel Zs., Bercselyi M. 3—3 K.-t, Komzeik L., Bitó N., Huberth V., Fizély L., Veszely N., Csornák N., Dóka I., Ghimesy J., Svarba J., Kovács M., Laufer B., Dr. Weisz L., Bóz F., Domján L., Faragó S., Jónás I., Biró B. 2—2 K.-t, Moravec L., Tulasay J., Tóth J., Macsek I., Nagy A., Kiss Gy., Schmidt J., Kaveggia K., Kostyecz J., Macsek Karolyné, Bözner N. 1—1 K.-t, és Goldbrunner S. 40 f.-t. Návleg be nem jegyzett felülfizetés volt 5 korona. Összesen 90 korona 40 fillér értékben.

E nemes esél érdekében kifejtett áldozatkészségükért az intézet egyesületei nevében fogadják hálás köszönetünket.

Pazar Zoltan,
a segélyző egyesület elnöke.

Nyilvános köszönet.

Családunk mindazon jóbarátainak és ismerőseinknek, kik szeretett feleségem s illetve édes anyánk elhunya alkalmából szives részvétükkel mély bánatunkat enyhíteni kegyeskedtek, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Léva, 1909. március 4.

Borcsányi Győző és csalájdja.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátainknak és ismerőseinknek, kik felejtethetlen jó fiunk illetve testvérünk és rokonok elhunya alkalmából szíves részvétükkel mély bánatunkat enyhíteni szivesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Léva, 1909. március 6-án.

Pély István és csalájdja

Hivatalos közlemény.

1956/1909. szám.

Hirdetmény.

Hivatkozással 1354. szám alatt közzétett hirdetményemre — közüdomásra hozom, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumban rendezett kisipari gépkiallítás megtekintésére Budapestre utazó iparosok öt tagból álló csoportjainak is engedélyeztetett hivatkozott hirdetményben közölt föltételek mellett vasúti vitelbér engedmény.

Léva, 1909. évi március 1-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

29/1909. szám.

Meghívó.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1909 évi március hó 9-ik napján — keddén — d. u. 4 óraker rendkívüli közgyűlést tart, melyre a képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

Léván, 1909. március hó 5-án.

Bódogh Lajos
polgármester.

Szerkesztői üzenet.

Dr. K. B. Gszbenedek. A memorandum elkészve érkezett. Lapunk jövő számában foglalkozunk majd ve'e.

A * * . Nyit len level-eket nem vehetünk figyelembe.

V. F. Körműcbánya. Köszönnük. Örömmel közöljük.

Sz. I. Körműcbánya. Mepkapuk Leadjuk. Többe nek. A Bány-jubileu n társasab idj. Schmidt József vendéglos kitünő konyháját dicéri.

V. I. Vámosladány. Akkor ott hozzuk; de kérünk egy kis türelmet.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1909 évi febr. 21-ől 1909 évi febr. hó 28-áig

Születés.		
A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Neumer Pál Hanusz Mária	1 lány	Ju'ianua
Hlavács Mózes Náthán S.	1 leány	Karolina
Klein Rezső Löbl Ida	1 leány	Ibolya
Benesat Dömötör Vidra K.	fiu	András
Kósa István Konta Eszter	fiu	István

Házasság.

Völögegy és menyasszony neve	Vallása
Takács Gyula Csuvára Gizella	ref. r. kath.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ifj. Gubi J z s-f	3 évek	Agy. gyuladás
Borcsányi Győzőné	62	Gutaütés
Pély József	32	Ált. gümükór
Frasch S. Steszko Éva	56	Esohólyag rák
Gyuris István	52	Szervi szivbaj

Nyilttér*)

Szamárköhögés

könnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsio használata folytán. Orvosok, babák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

SCOTT-féle Emulsio

segít azért, mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti SCOTT-féle eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Egybe, oldó háziszor mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés**, elismert, régi jóhírnevű háziszor szaggatás és hűléből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára 1 kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész.

Cs. kir. udv. szállító, Bics, I. Tuchauben 9.

Jo házi koszt kapható Szentháromság-tér 2. szám alatt (A képezde mellett.)

„M-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz valódi Jacobi féle Antinicotin-cigarettafüvelek fadóboxban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jeltűssel valódi! Minden fadóbox egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

KÖNYVKERESKEDESÜNKBEN tanuló felvétetik

Csakis néhány gimnáziumi osztályt végzett ifju vétetik fel,

NYITRAI és TÁRSA LÉVA.

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sós borszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a meghűléstől és meg rőtletéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan cseppenként cukorba vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztőt és fájdalomcsillapítót.

Munkásoknak is

küncset ér egy üveg valódi

DIANA sós borszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elerayedt izmok és idegek visszanyerik természetes frisségüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetlen kellemetlenségektől és bajtól meg lesznek óva, ha DIANA sós borszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sós borszesz ıhatóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hőségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejtájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. Hajón utazókat megóvja a rettenetes tengeri betegségekből származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejüket után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetetlen, kiváló izomerősítő szer nyerne a DIANA-sós borszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derékfájást meggátolja, néhány elzotes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sós borszeszes” üveg ket nem veszünk vissza.

Egy üveg Diana sós borszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sós borszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sós borszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Bérbeadó ház.

Kálmai utcában 23. sz. ház, melyben egy nagy üzlethelyiség, 3 szobás lakás, nagy raktár, udvar van istálló és kocsiszin, azonnal bérbeadó. Bővebbet Monaco Mósé, Léván.

Jó kávé

az amely az üzletekben levő más árúknak szagát fel nem veszi és frisse zsmatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

zárt csomagokban. Utólérhetlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjától felmenti. Szakértői felügyelet alatt készíti **Schmidl Sándor és fia**

Budapesten

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében Léván Bati-utca sarkán.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghívította a valódi

Erő

SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziasszonyt várni lehet.

Őre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szőlővíz, haj- és bőrápolószert.

~ Szükséges minden háztartásban, ~
apható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.

Póstán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében Léván Bati-utca sarkán.

Tüzifa

és Porosz köszén megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudja.

Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökéres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökéres vesszőből, a világhírű Delaware-ből 1 1/2 millió készlet, Olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

SZÜCS SÁNDOR FIA

szőlőtelepe, Biharócszeg.

Bornylvántartási ivek

kaphatók

Nyitrai és Társa

könyvkereskedésében **LÉVÁN.**

Figyelem!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendeljen addig, míg tölem árjegyzékem nem kér! Gyökéres oltványok ezre 140 korona, Delaware ezre 100 korona.

Czim:

Szigyártó Nagy Mihály

Felsősegesd, Somogy megye.

GAZDASÁGI CIKKEK:

gabonaszákok, gépszijak, vízmentes ponyvák stb. stb. gyári áron.

Portland és románcement, stukatórnád, kátrány, carbolinum, carbit, benzín creolin, carbolpor, clormész, carbolsav, naftalin, kék- és zöld gálic, kékpor és kénpor, gyanta, raffiáhamo, petroleum, repecolaj, gépolaj, tovt'aszir, faggyu, kender, kóc, gummi és aszbesztárú, kocsikenő, mashasó, cocusa növényzsír arlórepamag stb.

Esetek, meszelők, linoleum, lakk festékek, minden színben. Husvágók, darálók, zománc-

és nikkal fűzőedény, mérleg és súlyok, fagy-

altgépek, jégszekrények, fürdőkádak, sárgaréz- és vaságyak, mosdók, kerékpár ényképészeti gépek és kellékek, torakészletek, halászhorogok, villanycsengő kész-
etek stb. nagyválasztékban **kaphatók**

KERN TESTVÉREKNÉL LÉVÁN.

Arajanlati hirdetemény.

Vagyonbukott Bolyos Nándor gr.-damásdi lakos kereskedő csődtömegéhez tartozó s a csődleltárban 1—198—200—212 tétel alatt felvett különböző ingó árúk egymint különféle **bőrök, cipők, rövid és fűszer árúk** eladatását a csőd választmány elhatározván, alulírt mint nevezett vagyonbukott csődtömegének gondnoka felhivom mindazokat, — kik ezen árúkat egészben — vagy részben meg venni kívánják, írásbeli ajánlataikat **legkésőbb e hó 15-éig** nálam tegyék meg. Az árúk t. hó 11-én délután Garam-Damásdon 3—4 órakor megtekinthetők. Az ajánlattevőre a kötelezettség azonnal beáll; a végleges megállapodást azonban a csődválasztmány magának fenntartja.

LEVATICH GUSZTÁV ügyvéd,
csődtömeg gondnok.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kitűnő hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtölcsérrrel minden nagyságú lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságú beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, óras és ékszerész Léván.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorssajtóján Léván.